

קוראים יקרים,

הנדון: סעיף 18bis לתקנון פיפ"א בעניין מעמד והעברות שחקנים - יכולת השפעה על מועדונים אחרים

סעיף 18bis לתקנון פיפ"א בעניין מעמד והעברות שחקנים (להלן: "תקנון פיפ"א") קובע כדלקמן:

"מועדון לא יתקשר בהסכם שמקנה למועדון הנגדי, או כל צד שלישי, את היכולת להשפיע על

המועדון בענייני העסקה והעברות, על העצמאות, המדיניות או ההופעה של קבוצות המועדון".¹

תכלית האיסור היא למנוע יכולת השפעה של כל גורם חיצוני על שיקול הדעת של מועדון כדורגל.

על-מנת להפר את איסור זה לא נדרש כי גורם חיצוני ישפיע בפועל על שיקול הדעת של מועדון אחר, אלא די בכך שבידיו היכולת להשפיע על שיקול הדעת וקבלת החלטות של מועדון אחר בנושאים מסוימים.

מאז נוסף האיסור לתקנון פיפ"א בשנת 2015, כמעט לא התפרסמו החלטות מנומקות של פיפ"א בעניינו, ולפיכך מועדונים לא יכלו לדעת האם הסכמים בהם התקשרו עם מועדונים אחרים עומדים בדרישות תקנון פיפ"א.

לאחרונה, פרסמה פיפ"א מספר החלטות מנומקות בהן הענישה מועדונים שהפרו את האיסור. החלטות אלו מלמדות כי פיפ"א נותנת לאיסור פרשנות רחבה ביותר, עד כדי כך שתנאים נפוצים ומקובלים בהסכמי העברה בין מועדונים עלולים להפר את סעיף 18bis לתקנון פיפ"א.

להלן נסקור מספר דוגמאות לתנאים נפוצים בהסכמי העברה של שחקנים בין מועדונים, אשר עלולים להפר את סעיף 18bis לתקנון פיפ"א בדבר איסור יכולת השפעה.

הסכמי בלעדיות (Exclusivity Clauses)

הסכמי בלעדיות הם הסכמים בהם המועדון שקולט את השחקן מתחייב בפני המועדון שמעביר את השחקן כי לא יעביר את השחקן לכל מועדון אחר במדינה של המועדון המעביר.

לדוגמה, המועדון הברזילאי סנטוס והמועדון הסיני טיאנג'ין התקשרו בהסכם להעברת שחקן לטיאנג'ין, במסגרתו התחייבה טיאנג'ין כלפי סנטוס כי לא תעביר את השחקן לכל מועדון אחר בברזיל.² וועדת המשמעת של פיפ"א קבעה כי תנאי הבלעדיות בהסכם ההעברה הקנה לסנטוס את היכולת להשפיע על שיקול הדעת של טיאנג'ין בענייני העברות, ולפיכך הדבר מפר את סעיף 18bis לתקנון פיפ"א.

¹ Article 18bis of the FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players (March 2020)

² Decision of the FIFA Disciplinary Committee of 27 March 2019 – Santos FC (Decision 190046)

סעיפי "אנטי-יריבים" (Anti-rival Clauses)

לעתים, בהסכמי העברה נכללים תנאים שמטרתם "לצנן" את התמריץ של המועדון הקולט להעביר את השחקן למועדון יריב של המועדון המעביר.

לדוגמה, מנצ'סטר סיטי וריאל מדריד התקשרו בהסכם העברת השחקן בראהים אבדל-קאדר דיאז לריאל מדריד.³ במסגרת הסכם ההעברה הסכימו הצדדים כי:

"במקרה שריאל מדריד תעביר את הרישום של השחקן למועדון אחר... ריאל מדריד תשלם למנצ'סטר סיטי סכום השווה ל- 15% מהתמורה שקיבלה ריאל מדריד עקב העברה כאמור... למרות זאת, במקרה שהמועדון האחר הוא באזור מנצ'סטר-רבתי, תשלם ריאל מדריד סכום השווה ל- 40% מהתמורה..."⁴.

מטרת תנאי זה בהסכם ההעברה הוא לטרפד מעבר אפשרי של השחקן למנצ'סטר יונייטד, היריבה העירונית של מנצ'סטר סיטי, על-ידי כך שריאל מדריד תצטרך לשלם למנצ'סטר סיטי "קנס" עבור העברה כזו.

וועדת המשמעת של פיפ"א קבעה כי תנאי כזה מקנה למנצ'סטר סיטי את היכולת להשפיע על שיקול הדעת של ריאל מדריד בענייני העברות, בתרחיש תיאורטי בו ריאל מדריד תקבל שתי הצעות זהות עבור השחקן - אחת ממועדון איטלקי ואחת ממנצ'סטר יונייטד - ריאל מדריד, קרוב לוודאי, תעדיף את ההצעה של המועדון האיטלקי על-פני זאת של מנצ'סטר יונייטד, שכן התנאי בהסכם ההעברה קובע כי ריאל מדריד תצטרך לשלם למנצ'סטר סיטי "קנס" עבור העברה כזו. לפיכך, תנאי זה עלול להשפיע על קבלת ההחלטות של ריאל מדריד בענייני העברות, ובכך הוא מפר את סעיף 18bis לתקנון פיפ"א.

תנאים הנוגעים לבעלות משותפת בזכויות הכלכליות של השחקן (Co-ownership Clauses)

במקרים רבים נהוג שמועדונים מחזיקים במשותף בזכויות כלכליות של שחקן. כך, ייתכן מצב בו המועדון הקולט רוכש רק 70% מהזכויות הכלכליות של השחקן, בעוד המועדון המעביר עדיין יחזיק 30% מהזכויות הכלכליות - נהוג לכנות מצב זה "בעלות משותפת" (Co-ownership). במקרים כאלה, המועדונים נוהגים לכלול בהסכם ההעברה תנאים הנוגעים לבעלות המשותפת בזכויות הכלכליות, כגון:

- המועדון הקולט מתחייב שלא ימכור את הזכויות הכלכליות שלו למועדון אחר, ללא הסכמת המועדון המעביר;
- המועדון הקולט מתחייב שלא להפר או לבטל את החוזה עם השחקן למשך תקופת זמן מסוימת;
- המועדון הקולט מתחייב לנקוט בהליכים משפטיים אם השחקן יפר את החוזה ללא סיבה מוצדקת;
- המועדון הקולט מתחייב לעדכן את המועדון המעביר על כל הצעה או משא ומתן בנוגע לזכויות על השחקן;
- המועדונים מתחייבים על הסכום המינימלי בו יסכימו למכור את הזכויות על השחקן.

³ Decision of the FIFA Disciplinary Committee of 17 October 2019 – Manchester City FC (Decision 190681)

⁴ תרגום חופשי של התנאי בהסכם לשפה העברית.

וועדת המשמעת של פיפ"א קבעה כי גם תנאים מסוג זה עלולים להשפיע על שיקול הדעת של המועדון בענייני העברות והעסקה, ולכן עלולים להפר את סעיף 18bis לתקנון פיפ"א.⁵

ההשפעה האפשרית של סעיף 18bis לתקנון פיפ"א על מועדונים ישראלים

כאשר מועדון ישראלי מתקשר בהסכם העברה עם מועדון זר, נדרשים המועדונים להעלות פרטים לגבי הסכם ההעברה במערכת ה-TMS (Transfer Matching System). במעמד זה, נדרש כל מועדון להצהיר האם הסכם ההעברה אינו כולל הוראות אשר יש בהן כדי להקנות למועדון יכולת השפעה אסורה על המועדון הנגדי.⁶

ככל שיתגלה בביקורת שהסכם ההעברה כולל הוראות מעין אלה, המועדון עובר עבירת משמעת כפולה - ראשית, הפרה של סעיף 18bis לתקנון פיפ"א האוסר לכלול הוראות כאלה בהסכם העברה; שנית, הפרה של החובה להזין מידע מדויק במערכת ה-TMS, בכך שההצהרה של המועדון כאשר הזין את המידע במערכת היה הייתה לא נכונה.

האם העובדה שתנאי מסוים מפר את תקנון פיפ"א משמעה, בהכרח, כי מדובר בתנאי בלתי אכיף?

בית המשפט העליון לבוררות ספורט (CAS) קבע כי העובדה שתנאי מסוים בהסכם ההעברה מפר את סעיף 18bis לתקנון פיפ"א אינה בהכרח מובילה למסקנה כי מדובר בתנאי בלתי אכיף ביחסים החוזיים בין המועדונים שהתקשרו בהסכם.

בעניין CAS 2018/A/6027 Sociedade Esportiva Palmeiras v. FIFA ערער המועדון הברזילאי פלמיירס על החלטת פיפ"א, אשר קבעה כי תנאים מסוימים בהסכם של פלמיירס עם מועדון מאקוודור הפרו את סעיף 18bis לתקנון פיפ"א. פלמיירס טענה כי בתביעה שלה נגד המועדון מאקוודור בנוגע להסכם זה, פיפ"א הסכימה לאכוף את התנאים הללו בהסכם ההעברה, וכי לא ייתכן שפיפ"א הייתה נותנת ידה להפרה של תקנוניה. ה-CAS קבע כי סעיף 18bis לתקנון פיפ"א עוסק **בהיבט המשמעותי** של התקשרות בתנאים מעין אלה. לו הייתה מעוניינת פיפ"א לפסול לחלוטין את התוקף של תנאים אלה בהסכמי העברה - היא הייתה יכולה לציין זאת מפורשות בתקנון.⁷

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד **בועז סיטי**, שותף במחלקת תעשייה ורגולציה, גולדפרב זליגמן, בדוא"ל boaz.sity@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-7111711

⁵ ראו: Decision of the FIFA Disciplinary Committee of 16 May 2019 – AA Argentinos Juniors (Decision 190202), Decision of the FIFA Appeal Committee of 5 November 2018 – Palmeiras FC, of the FIFA Disciplinary Committee of 9 December 2016 – Palmeiras FC.

⁶ Article 4.3 of Annex 3 of the FIFA Regulations on the Transfer and Status of Players (March 2020)

⁷ CAS 2018/A/6027 Sociedade Esportiva Palmeiras v. FIFA, 30 December 2019